

Зміст

1. Фондовий ринок.....	1
2. Кількість КУА та ІСІ	3
3. Регіональний розподіл КУА та ІСІ.....	5
4. Вартість активів та чистих активів ІСІ.....	6
5. Чистий притік/відтік капіталу у відкритих ІСІ.....	8
6. Інвестори ІСІ.....	9
7. Структура активів ІСІ.....	11
8. Доходність ІСІ.....	14
9. Резюме.....	16

1. Фондовий ринок

Незважаючи на наростання геополітичної напруги у світі, у 2-му кварталі 2014 року міжнародні фондові ринки демонстрували загалом оптимістичну поведінку – зростання за результатами квітня-червня зафіксували практично всі провідні майданчики.

На ключових глобальних ринках акції суттєво просіли тільки на початку квітня. У США і далі поліпшувалася ситуація у сфері зайнятості та на ринку житла, хоча індикатори настроїв споживачів, що суттєво впливають на економіку на фондові ринки тут, демонстрували різноспрямовану динаміку.

У ЄС Європейський центральний банк був стривожений зміцненням євро за практично відсутнього росту ВВП та дуже низької інфляції у еврозоні, що загрожувала створити дефляційні проблеми для регіону. Притік капіталу до Європи, зокрема до периферійних країн ЄС, мав двосторонній ефект і змусив ЄЦБ до чергового перегляду своєї політики. Врешті, на початку червня центробанк ЄС понизив базову ставку рефінансування із 0.25% до 0.15%, а депозитну ставку вперше зробив від'ємною (-0.1%) як штраф за непрацюючу ліквідність банків задля стимулювання кредитування ними економіки. Іншим чинником нестабільності були вибори до Європарламенту наприкінці травня, що викликали гострі дискусії у європейському суспільстві, зокрема, протистояння ідей розвитку ЄС у напрямку подальшого політичного зближення країн-членів або зміцнення ролі національних урядів. Результати виборів виявили загострення проблеми «євроскептицизму», зокрема у найпотужніших та найбільш впливових країнах ЄС. У червні акції на деяких провідних ринках, зокрема у Франції та Великобританії, пішли униз.

Зрештою, за 2-й квартал ключові індекси у світі показали від +0.2% у Китаї до +4.7% у США та 4.8% у Гонконзі. Японія та Європа були у межах +1-3% (табл. 1, рис. 1).

Таблиця 1.

Динаміка фондових індексів національних ринків у 2 кв. 2014 р.*

Індекси	31.03.2014	30.06.2014	Зміна за 2-й квартал 2014 року	Зміна з початку 2014 року	Зміна за рік
УБ (Україна)	1 019.72	1 226.69	20.30%	34.80%	41.57%
ПФТС (Україна)	369.18	443.97	20.26%	47.73%	43.32%
РТС (Росія)	1 226.10	1 379.75	12.53%	-4.37%	8.18%
ММВБ (Росія)	1 369.29	1 477.32	7.89%	-1.78%	11.04%
HANG SENG (Гонконг)	22 151.06	23 221.52	4.83%	-0.10%	11.62%
S&P 500 (США)	1 872.34	1 960.96	4.73%	6.51%	22.08%
DAX (ФРН)	9 555.91	9 815.17	2.71%	2.75%	23.32%
FTSE 100 (Великобританія)	6 598.37	6 757.77	2.42%	0.39%	8.73%
DJIA (США)	16 457.66	16 851.84	2.40%	2.11%	13.03%
NIKKEI 225 (Японія)	14 827.83	15 095.00	1.80%	-7.34%	10.37%
CAC 40 (Франція)	4 391.50	4 436.99	1.04%	3.77%	18.67%
SHANGHAI SE COMPOSITE (Китай)	2 033.31	2 036.51	0.16%	-2.91%	2.90%
WSE WIG 20 (Польща)	2 462.47	2 399.63	-2.55%	-0.06%	6.86%

* За даними бірж та агентства Bloomberg

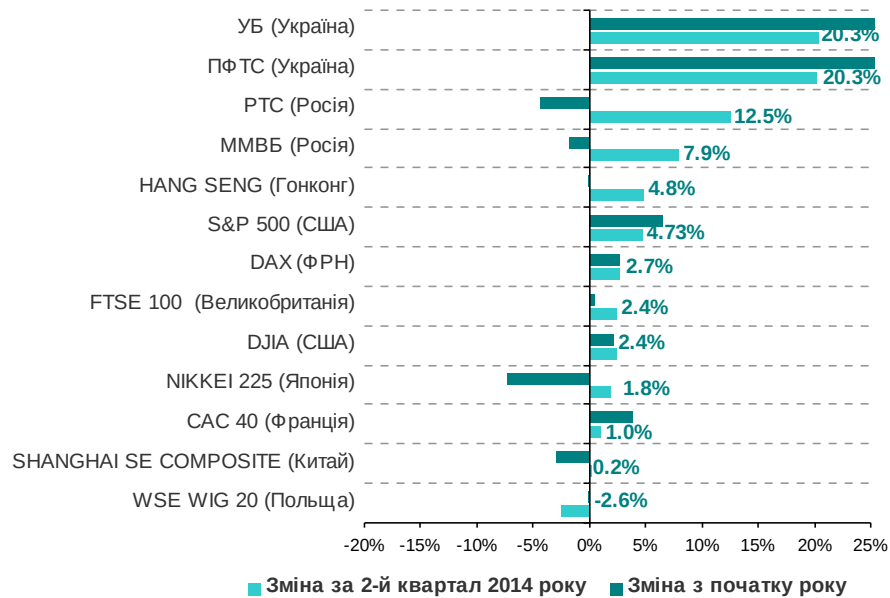

Рис. 1. Динаміка фондових індексів національних ринків у 2 кв. 2014 р.

Динаміка фондових індексів у різних країнах Східної Європи у 2-му кварталі суттєво відрізнялася. Так, у Польщі основний індекс акцій втратив за квартал 2.5%, а обидві сторони-безпосередні учасники військового конфлікту, що розгорнувся на сході України у квітні, лідирували за доходністю фондових індикаторів. Не завадили зростанню російських індексів і початок міжнародної ізоляції, політичний та економічний тиск з боку західних інвесторів, відтік капіталу і знецінення рубля. Інший військовий конфлікт – в Іраку – лише сприяв зупинці падіння вартості нафти, критично важливої для економіки і фондового ринку РФ.

Загострення ситуації у східних областях України миттєво позначалося на вартості українських акцій, однак не мало довготривалого та значного ефекту. Типовим для вітчизняного ринку, а проте не зовсім виправданим в умовах проведення військових дій та існування великих економічних ризиків, виглядав стрімкий злет індексів акцій у травні. Очевидно, надзвичайний оптимізм інвесторів на українських майданчиках у цей час був зумовлений переважанням довіри до уряду держави й очікувань якнайшвидшого реформування економіки та стабілізації політичної системи України після успішного проведення президентських виборів, що відбулися одночасно з парламентськими виборами у ЄС і мали переконливий результат вже у 1-му турі. Затвердження програм фінансової допомоги Україні у вигляді дешевих кредитів з боку США, ЄС, МВФ та Світового Банку на загальну суму близько 40 млрд. дол. США на 2014-15 роки та фактичне надання понад 8 млрд. дол. протягом кількох місяців також сприяло оптимізму інвесторів стосовно українських перспектив, незважаючи на невизначеність у питанні військового конфлікту з Росією.

Серед негативних факторів, що значною мірою впливали на фондовий ринок у 2-му кварталі 2014 року, а особливо – на інститути спільного інвестування, були неодноразові спроби уряду змінити режим оподаткування ІСІ шляхом запровадження для них загальної системи оподаткування прибутку. Це означало би фактично потрійне стягнення податків з коштів, які належать інвесторам ІСІ після повернення їм інвестицій. Проте до кінця кварталу уряду не вдалося забезпечити голосування за відповідні законопроекти у Верховній Раді.

За квітень-червень 2014 року українські «блакитні фішки» показали +20.3% за індексами УБ та ПФТС (після +12.1% у 1-му кварталі).

Щодо показників торгівлі на біржових майданчиках у цей період, то вони засвідчили хиткий характер похвального: у секторі акцій ріст відбувся на основній біржі, де торгують цими паперами (УБ), та водночас зменшилася зацікавленість інвесторів у боргових паперах – як корпоративних, так і

державних. Обсяг торгів акціями на Українській біржі (УБ) зріс порівняно з 1-м кварталом на 32.7% до 1 585.25 млн. грн., при цьому на іншому ключовому майданчику, ФБ «Перспектива», він скоротився на 90.2% (після -51.1% у 1-му кварталі), до 72.4 млн. грн.

Обсяг торгів корпоративними облігаціями на УБ продовжував стрімко скорочуватися – на 89.1% (після -51.9% у 1-му кварталі), до 12.9 млн. грн., при зменшенні кількості угод на 24.6%. На ФБ «Перспектива» вартість договорів із цими паперами у 2-му кварталі була на 48.0% меншою (832.5 млн. грн.) при збільшенні їхньої кількості на 143.2%.

Загальний обсяг торгів на фондовому (спотовому) ринку УБ зріс на 23.5% (після -3.5% у 1-му кварталі), до 1 696.87 млн. грн. На ФБ «Перспектива», навпаки, посилювалося скорочення обсягу торгів – до -9.7% (після -2.1%). Обсяг торгів ОВДП тут скоротився на 8.2%, до 74 318.43 млн. грн., однак державні боргові папери посіли свою роль як основного інструмента, що торгується на ФБ «Перспектива» (98.6% обсягу торгів, після 97% у 1-му кварталі).

Загалом, сукупна вартість укладених договорів із цінними паперами на усіх фондових біржах України у 2-му кварталі 2014 року, за даними НКЦПФР, зменшилася на 4.7%, у тому числі ОВДП – на 6.9%, залишивши, проте, за цими паперами 85.2% загальної вартості договорів на усіх фондових майданчиках (після 87.3% у 1-му кварталі). Водночас, обсяг торгів акціями зріс на 21%, облігаціями підприємств – на 34%.

2. Кількість КУА та ІСІ

У 2-му кварталі 2014 року кількість компаній з управління активами зменшилася на три КУА (-0.9%), як і за аналогічний період 2013 року. Скорочення тривало з початку року і супроводжувалося створенням двох нових компаній. Загалом, станом на 30.06.2014 в Україні діяли 340 КУА, на 7 менше, ніж на початку 2014 року (рис. 2).

Кількість зареєстрованих ІСІ на кінець 2-го кварталу також зменшилася – до 1591 фонду (-6, або -0.4%, після -7 за 1-й квартал). При цьому нових зареєстрованих за цей час ІСІ, за даними УАІБ, було п'ять (після 4-х у 1-му кварталі). Таким чином, концентрація на ринку продовжувала зростати – станом на 30.06.2014 одна КУА управляла у середньому 4.68 фондами (після 4.66 станом на 31.03.2014).

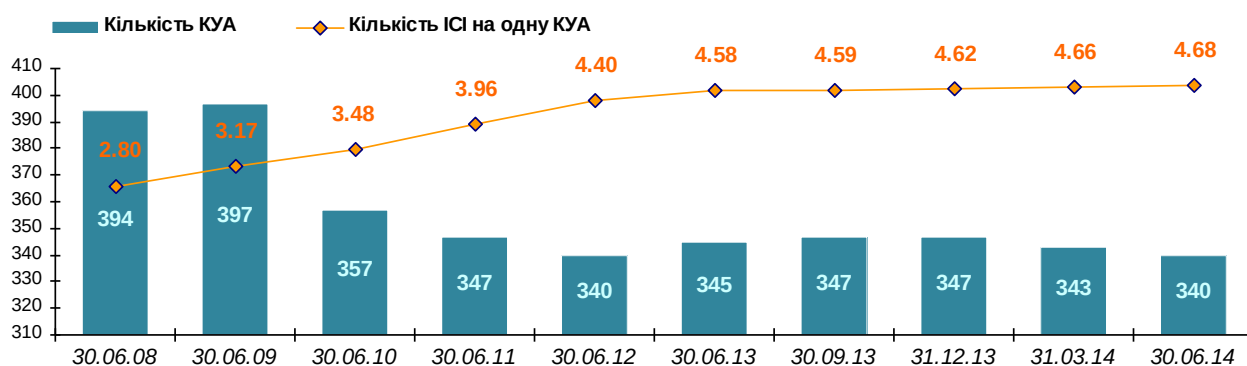

Рис. 2. Динаміка кількості КУА та ІСІ на одну КУА у 2 кв. 2008-2014 рр.

Кількість ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів, також продовжувала скорочуватися, як і у попередньому кварталі. Таких фондів стало на 10 менше – загалом 1233. Найбільшого звуження у цей час зазнали закриті ІСІ, а саме – сектор недиверсифікованих КІФ (-9 фондів). Венчурних ІСІ також стало менше – на 3 ПІФ, що було вперше принаймні за рік, хоча у 2-му кварталі були визнані 10 таких фондів.

Серед диверсифікованих ІСІ ліквідовано було один інтервальний ПІФ (табл. 2).

Незважаючи на зменшення кількості венчурних ІСІ (1027), їхня частка у загальній чисельності «визнаних» фондів продовжувала зростати – із 82.9% до 83.3% у тому числі ПІФ – до 69.9%.

Таблиця 2.

Динаміка кількості ІСІ, що досягли нормативів, за типами, видами та правовими формами фондів у 2 кв. 2014 р.

	Всього	ПІФ					КІФ		
		В*	І*	ЗД*	ЗН*	ЗВ*	І*	ЗН*	ЗВ*
30.06.2013	1204	42	37	11	47	828	2	100	137
31.12.2013	1250	38	35	11	43	861	2	90	170
31.03.2014	1243	38	35	9	42	865	2	87	165
30.06.2014	1233	38	34	9	42	862	2	81	165
Зміна за 2-й квартал 2014 року	-10	0	-1	0	0	-3	0	-6	0
	-0.8%	0.0%	-2.9%	0.0%	0.0%	-0.3%	0.0%	-6.9%	0.0%
Зміна з початку року	-17	0	-1	-2	-1	1	0	-9	-5
	-1.4%	0.0%	-2.9%	-18.2%	-2.3%	0.1%	0.0%	-10.0%	-2.9%
Зміна за рік	29	-4	-3	-2	-5	34	0	-19	28
	2.4%	-9.5%	-8.1%	-18.2%	-10.6%	4.1%	0.0%	-19.0%	20.4%

* ПІФ - паюві інвестиційні фонди, КІФ - корпоративні; В – відкриті, І – інтервальні, ЗД – закриті диверсифіковані, ЗН – закриті недиверсифіковані невенчурні, ЗВ – венчурні.

Станом на 30.06.2014, за даними УАІБ, у процесі ліквідації перебували 5 відкритих, 4 інтервальних ПІФ, 4 закритих недиверсифікованих ПІФ і 17 таких же КІФ, 23 венчурних ПІФ та 1 КІФ (всього 54 після 52 у 1-му кварталі).

Кількість фондів, які ще не досягли нормативу мінімального розміру активів, серед усіх зареєстрованих ІСІ в управлінні КУА у 2-му кварталі продовжувала зменшуватися – із 70 до 62 (на початку 2014 року – 84), а їхня частка серед усіх ІСІ в управлінні – із 5.3% до 4.8% (на початку року – 6.3%), зберігаючи тренд уповільнення кількісного зростання індустрії ІСІ.

Кількість диверсифікованих ІСІ з публічною емісією у 2-му кварталі залишилася незмінною (з початку року -3 фонди) і склала 59 фондів.

Згідно з класифікацією на основі структури активів¹, фондів акцій стало на 2 менше за квартал – 6 відкритих та інтервальних ІСІ, фондів облігацій на 30.06.2014 не було (на початку року – 5), як і фондів грошового ринку, у той час як кількість фондів змішаних інвестицій знову зросла – 8 (після +3 у 1-му кварталі) – до 45; «інших фондів», тобто таких, що не відповідали критеріям класів фондів акцій, облігацій та фондів змішаних інвестицій, – стало 8 (-4 за квартал, -7 з початку року) (рис. 3).

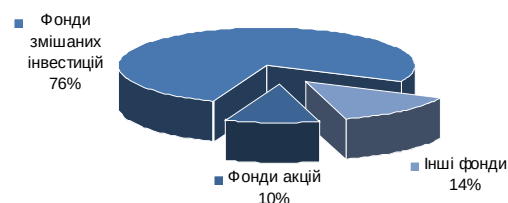

Рис. 3. Диверсифіковані ІСІ з публічною емісією за класами фондів станом на 30.06.2014

¹ Див. [Ренкінги «ІСІ \(диверсифіковані публічні\) - за класами фондів»](http://www.uaib.com.ua) та [Методику ренкінгування КУА та ІСІ за результатами їхньої діяльності](http://www.uaib.com.ua) на сайті УАІБ: <http://www.uaib.com.ua>.

3. Регіональний розподіл КУА та ІСІ

Протягом 2-го кварталу 2014 року у Києві отримали нові ліцензії на діяльність з управління активами 2 КУА, водночас 4 – залишили ринок, тож загальна кількість КУА у столичному регіоні зменшилася до 239. В Одеській області за цей період закрилася одна компанія, проте регіон залишався серед лідерів за кількістю учасників ринку (10 КУА). В інших найбільших у контексті бізнесу регіонах ситуація не змінилася (рис. 4). Тож частка Києва та області за кількістю КУА у 2-му кварталі також залишилася практично незмінною (70.3%).

Рис. 4. Регіональний розподіл кількості КУА станом на 30.06.2014 р.

Чисельність ІСІ в управлінні у столичному регіоні у 2-му кварталі також зменшилася, однак його частка у регіональному розподілі ІСІ за кількістю фондів скоротилася несуттєво, як і у перші три місяці року – до 71.1% (після 71.2% у 1-му кварталі).

Аналогічні зміни відбулися й у Дніпропетровській області – її частка звузилася із майже 8% до 7.9%. На противагу цьому, вага Харкова, Донецька та Запоріжжя символічно зросла. Решта регіонів України знову майже на 1 проц. п. зменшили свою сукупну частку в загальній кількості ІСІ в управлінні – до 9.5% загальної кількості ІСІ (після 9.7% на початок року).

У розподілі активів ІСІ в управлінні за регіонами також збереглася основна тенденція з початку 2014 року: частка Києва зросла (із 78.9% до 79.2%). Іншим регіоном, що наростив свою вагу в сукупних активах ринку, на відміну від 1-го кварталу, був Дніпропетровськ (із 6.5% до 6.8%), у той час як частка Донецька опустилася нижче рівня початку року (із 5.0% до 4.7%). Скорочення торкнулося й інших регіонів-лідерів (із 4.7% до 4.6%) (рис. 5).

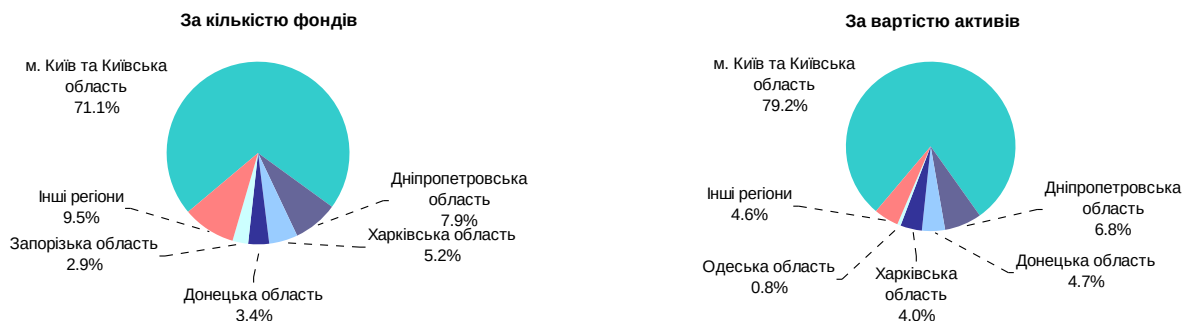

Рис. 5. Регіональний розподіл ІСІ за кількістю та вартістю їхніх активів в управлінні станом на 30.06.2014 р.

4. Вартість активів та чистих активів ІСІ

У 2-му кварталі 2014 року скорочення активів повернулося до усіх секторів ІСІ, крім венчурних, зростання яких забезпечило значний приріст усієї індустрії. Більше того, це відбувалося на тлі зменшення як загальної кількості діючих фондів, що надали звітність, так і венчурних ІСІ зокрема (-14). Активи венчурних фондів збільшилися на 13.2 млрд. грн. (після +8.6 у 1-му кварталі). Невенчурні ІСІ зазнали скорочення загальних активів за квартал на 373 млн. грн. (після +1 млрд. грн. у січні-березні) (рис. 6).

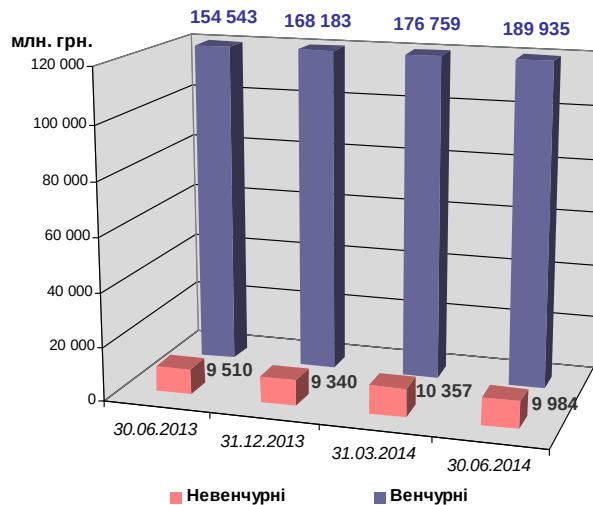

Рис. 6. Динаміка вартості активів ІСІ у 2 кв. 2013-2014 р.

Станом на 30.06.2014 року **загальні активи ІСІ** склали 199 919.18 млн. грн. Квартальний приріст активів збільшився до +12 802.40 млн. грн. (+6.8%, після +5.4% у 1-му кварталі). Наростити активи індустрії вдалося винятково за рахунок венчурних ІСІ, зростання яких прискрилося до +13 175.41 млн. грн. (+7.5%, після +5.1% у 1-му кварталі), і на кінець кварталу активи цих фондів досягли 189 934.80 млн. грн. (табл. 3).

Чисті активи ІСІ зросли у 2-му кварталі на 9 591.99 млн. грн. (+5.8, після +4.8% у 1-му) до 175 642.97 млн. грн. – також за рахунок *венчурного* сектору. Так, його ВЧА підвищилася на 9 889.98 млн. грн. (+6.3% – приріст прискорився на 30% порівняно з попереднім кварталом) і досягла 166 610.39 млн. грн.

Таблиця 3.

Динаміка ВЧА ІСІ у розрізі типів фондів у 2 кв. 2013-2014 р., млн. грн.

Фонди	30.06.2013	31.12.2013	31.03.2014	30.06.2014	Зміна за 2-й квартал 2014	Зміна з початку року	Зміна за рік
Відкриті	147.02	103.20	93.27	85.95	-7.85%	-16.72%	-41.54%
Інтервальні	143.98	122.28	123.27	122.28	-0.80%	0.00%	-15.08%
Закриті (крім венчурних)	8 141.54	8 318.15	9 114.03	8 824.36	-3.18%	6.09%	8.39%
Усі (крім венчурних)	8 432.54	8 543.63	9 330.57	9 032.58	-3.19%	5.72%	7.12%
Венчурні	137 155.82	149 880.84	156 720.41	166 610.39	6.31%	11.16%	21.48%
Усі (з венчурними)	145 588.36	158 424.47	166 050.99	175 642.97	5.78%	10.87%	20.644%

Скорочення сукупної ВЧА *відкритих* ІСІ у квітні-червні уповільнилося до 7.33 млн. грн. (-7.9%, після -9.6% у 1-му кварталі). При цьому воно знову відбулося за рахунок виведення коштів інвесторами, що відбувалося одночасно з переважним зростанням вартості портфелів відкритих фондів в умовах підйому на фондовому ринку. Таким чином, збереження низхідного тренду динаміки чистих активів у секторі було зумовлено, з одного боку, бажанням інвесторів зафіксувати прибутки від злету цін, що сприймався ними як короткостроковий, при значному зростанні ринкових та інших ризиків в індустрії; з іншого боку, квартальне скорочення ВЧА залишалося практично стабільним

через появу у частини вкладників позитивних очікувань щодо розвитку ситуації на ринку, що сприяло деякому притоку коштів у фонди. Зрештою, на 30.06.2014 вартість чистих активів 31-го відкритого ІСІ становила 85.95 млн. грн.

Сектор *інтервальних* ІСІ у 2-му кварталі тримався «бічного» тренду: ВЧА фондів цього типу понизилася майже на 1.0 млн. грн., або на 0.8% (після +1.0 млн. грн. у 1-му кварталі), причому це було утричі менше за зниження вартості загальних активів цих ІСІ (-2.97 млн. грн.), що демонструє позитивну динаміку структури активів. Врешті, станом на 30.06.2014 року сукупна ВЧА інтервальних ІСІ складала 122.28 млн. грн.

Зменшення чистих активів *закритих* невенчурних фондів також було меншим за скорочення загальних їхніх активів: -289.68 млн. грн. проти -362.41 млн. грн. Порівняно з 1-м кварталом динаміка сектору погіршилася, проте на це частково вплинуло скорочення кількості ІСІ, що подали звіти (-9), а з початку року чисті активи у секторі зросли на 506.20 млн. грн.

Скорочення ВЧА закритих ІСІ у 2-му кварталі становило понад 97% цього показника для всіх невенчурних фондів. Водночас зростання чистих активів сектору з початку 2014 року перекрило втрати ВЧА відкритих ІСІ: приріст для закритих фондів за півроку склав 506.2 млн. грн., а для усіх ІСІ, крім венчурних – 489.0 млн. грн.

Поміркованіше зниження чистих активів закритих та інтервальних ІСІ порівняно з відкритими забезпечило їм посилення позицій в індустрії за обсягом ВЧА. Так, частка закритих фондів знову зросла, хоч і символічно, залишившись у межах 97.7%; інтервальні фонди збільшили свою вагу із 1.32% до 1.35%, а відкриті вперше опустилися нижче 1% (рис. 7).

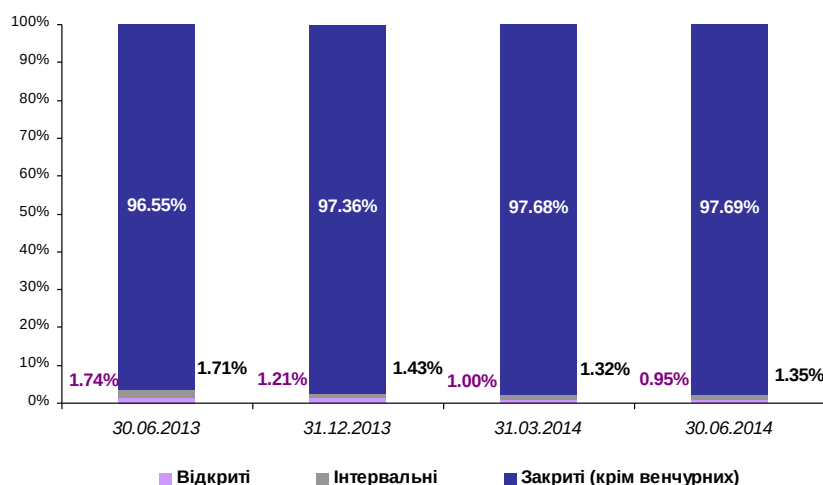

Рис. 7. Динаміка розподілу ВЧА невенчурних ІСІ за типами фондів у 2 кв. 2013-2014 р.

Венчурні фонди, завдяки прискореному зростанню ВЧА та при негативній динаміці інших секторів ІСІ, у 2-му кварталі 2014 року збільшили свою вагу в чистих активах індустрії – із 94.4% до 94.9% (рис. 8).

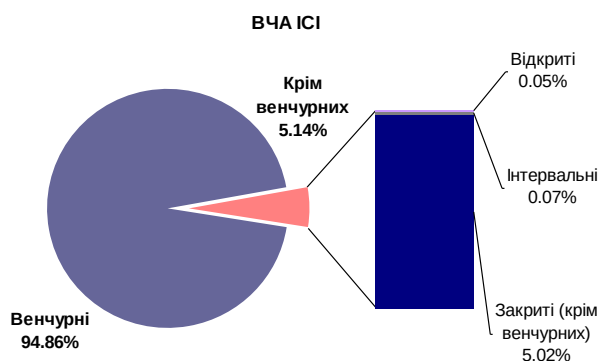

Рис. 8. Розподіл ВЧА ІСІ за типами фондів станом на 30.06.2014 р.

5. Чистий притік/відтік капіталу у відкритих ІСІ

Відтік капіталу з відкритих ІСІ протягом 2-го кварталу тривав і практично відтворив картину перших трьох місяців 2014 року. Найбільших втрат сектор зазнав у квітні (як і у січні – понад 10 млн. грн.). Проте у травні, коли фондові індекси в Україні піднялися майже на 11%, серед відкритих ІСІ спостерігався невеликий чистий притік (+0.4 млн. грн.) – перший за 14 місяців. Та у червні ринок повернувся до низхідного тренду і відтік склав -2.1 млн. грн., хоча був у 4 рази меншим, ніж у цей час рік тому (рис. 9, табл. 4).

У 2-му кварталі роль окремих фондів у загальному русі капіталу у відкритих фондах ще більше посилилася: 99% сукупного відтоку за квартал припало на 3 фонди, із яких один «забезпечив» 85%. У травневому чистому притоку переважна частка (65%) також належала одному фонду. Роль «лідера» за найбільшим чистим відтоком вже протягом року зберігається за фондом зі змішаними активами (збалансованою інвестиційною стратегією), однак у червні ця «першість» відійшла до іншого збалансованого фонду, що почав згортати свою діяльність.

Таким чином, на початку 2-го кварталу одні інвестори виводили кошти в умовах значного зростання ризиків на ринку та після деякого підйому наприкінці березня, а наприкінці – інші вкладники фіксували травневий прибуток та виходили з фонду, що закривається.

Кількість відкритих ІСІ, які мали чистий притік капіталу протягом кварталу зросла із 2-4 до 5-8 щомісяця. Обсяг чистого залучення такими фондами також зріс більш ніж удвічі – із 0.45 млн. грн. у 1-му кварталі до понад 1 млн. грн. у 2-му кварталі 2014 року.

Іншою позитивною тенденцією було зменшення кількості фондів, які мали чистий відтік, із 9-13-ти у січні-березні до 7-10-ти у квітні-червні.

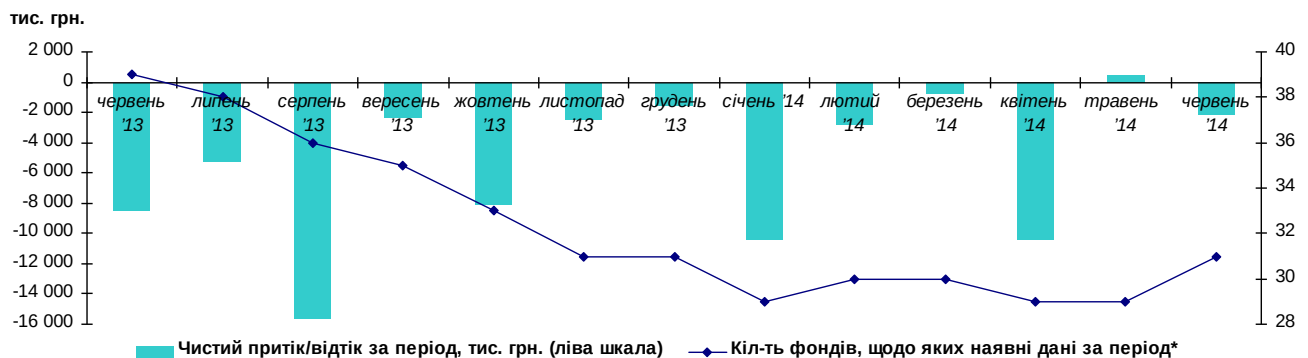

Рис. 9. Щомісячний чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у червні 2013-2014 рр.*

* За щоденними даними

Таблиця 4.

Щомісячний чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у березні 2013-2014 рр.*

Період	Чистий притік/відтік за період, тис. грн.	Кіл-ть фондів, щодо яких наявні дані за період*
червень '13	-8 467	39
липень '13	-5 268	38
серпень '13	-15 623	36
вересень '13	-2 360	35
жовтень '13	-8 137	33
листопад '13	-2 445	31
грудень '13	-1 508	31
січень '14	-10 446	29
лютий '14	-2 844	30
березень '14	-804	30
квітень '14	-10 437	29
травень '14	398	29
червень '14	-2 130	31

* За щоденними даними

Сукупний чистий відтік із відкритих ІСІ у 2-му кварталі 2014 року скоротився на 14% до 12.2 млн. грн. (після посилення на 17% у 1-му кварталі). Рік тому у квітні-червні відтік капіталу з ринку був практично таким же (-12.4 млн. грн.), після чого він не піднімався вище -12 млн. грн. (рис. 10).

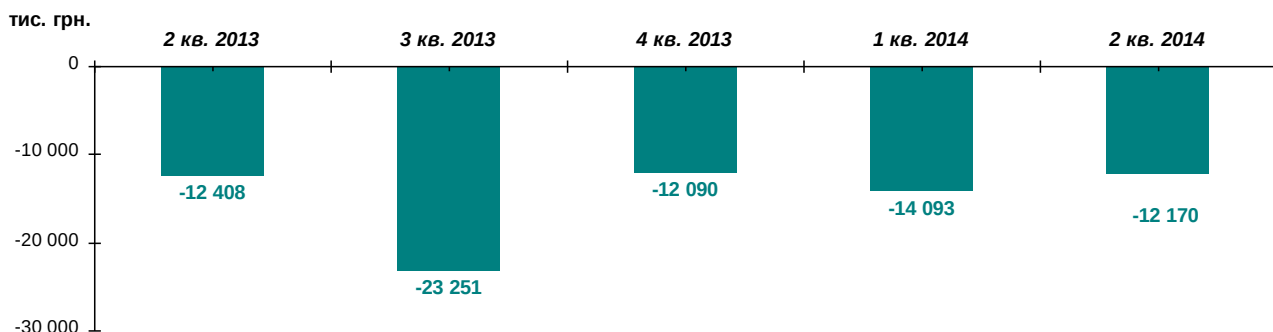

Рис. 10. Чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у 2 кв. 2013-2014 рр.

Таким чином, негативний рух коштів інвесторів з відкритих ІСІ тривав 12-й квартал поспіль, протягом яких сукупний чистий відтік склав 182.94 млн. грн. З початку 2014 року, станом на 30.06.2014, він склав 26.26 млн. грн., а за річний період із відкритих ІСІ було вилучено 61.60 млн. грн. (-0.4% порівняно з показником на кінець 1-го кварталу).

Попри стабілізацію руху капіталу у фондах, його вплив на динаміку їхніх чистих активів ще більше зріс, що було зумовлено тривалим попереднім звуженням сектору і закриттям частини фондів. Так, у квітні-червні 2014 року чистий відтік капіталу склав 166% зниження чистих активів у секторі (у січні-березні – 142%). Також, відтік складав 101% річного зменшення ВЧА відкритих ІСІ, після 95% у 1-му кварталі та 84% на початку року.

У цей час **європейські фонди UCITS** продовжували отримувати додатковий притік капіталу від інвесторів. У квітні-травні показники чистого притоку було дещо нижчими, ніж у січні-лютому (62 та 43 млрд. євро проти 69 та 48 млрд. євро), але все ж підтримали тренд рекордного для індустрії року із погляду залучення додаткового капіталу. Так, після 229 млрд. євро чистих продажів у 2013 році, тільки за 5 місяців 2014 року фонди UCITS отримали вливань на 256 млрд. євро, а разом UCITS та поп-UCITS протягом січня-травня залучили 321 млрд. євро².

6. Інвестори ІСІ

У 2-му кварталі 2014 року **юридичні особи, зареєстровані в Україні**, утримували лідерство серед інвесторів ІСІ як за кількістю (табл. 5), так і за обсягом вкладень (рис. 11)³, що збільшилися порівняно з кінцем березня на 9 685.83 млн. грн. (після +6 020.61 млн. грн. у 1-му кварталі). Як наслідок такого масштабного зростання, частка цих інвесторів у чистих активах сукупної ВЧА ІСІ помітно зросла за квартал – із 77.5% до 78.8%. При цьому 95% приросту вкладень в ІСІ у 2-му кварталі припало на венчурні фонди.

Кількісно в усіх ІСІ юридичні особи-резиденти займають лише 5.3%, що пов'язано з дуже значною кількістю дрібних інвесторів у декількох *інтервальних* ІСІ (реорганізованих фондах, створених до прийняття Закону України «Про ІСІ»).

У той же час, у *венчурних* ІСІ українські підприємства за кількістю складають майже 98% усіх інвесторів та володіють 79.4% чистих активів цих фондів.

У *відкритих* ІСІ у 2-му кварталі було лише 1.2% вкладників цієї категорії, однак за обсягом ВЧА вони були другою найбільшою групою (31.9%), хоча їхня частка у грошовому вимірі суттєво

² Див. [EFAMA Investment Fund Industry Fact Sheet \(May 2014\)](#).

³ Без урахування цінних паперів ІСІ на пред'явника.

скоротилася за квартал (із 43.6%) внаслідок виведення ними понад 14 млн. грн., а також збільшення вкладень громадянами України.

Таблиця 5.

Інвестори ІСІ за категоріями станом на 30.06.2014 р., частка у загальній кількості

Фонди	Юридичні особи		Фізичні особи	
	резиденти	нерезиденти	резиденти	нерезиденти
Відкриті	1.21%	0.1305%	98.60%	0.0653%
Інтервальні	0.01%	0.0002%	99.99%	0.0024%
Закриті (крім венчурних)	9.29%	0.5819%	89.95%	0.1763%
Усі (крім венчурних)	0.07%	0.0047%	99.92%	0.0038%
Венчурні	97.95%	1.1726%	0.85%	0.0214%
Усі (з венчурними)	5.29%	0.0669%	94.64%	0.0048%

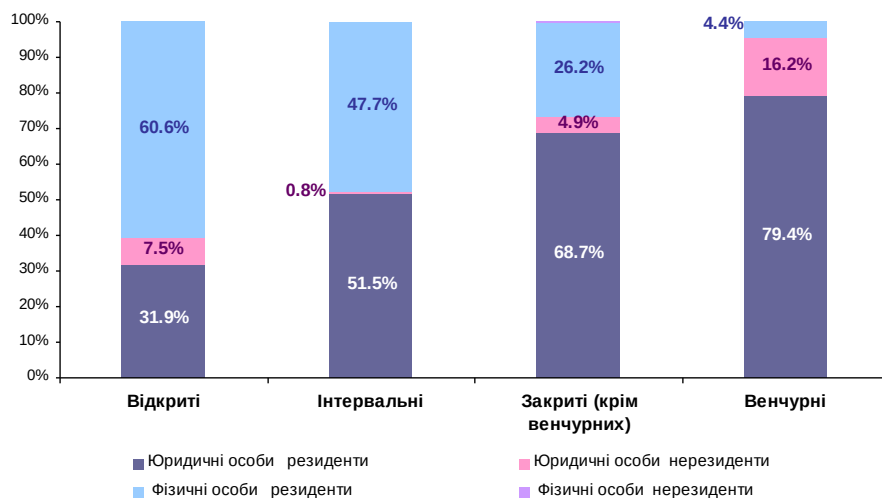

Рис. 11. Розподіл ВЧА ІСІ за категоріями інвесторів станом на 30.06.2014 р., частка у ВЧА

Фізичні особи-резиденти у квітні-червні переважно скорочували свої вкладення в ІСІ, однак загальний негативний показник був зумовлений, головним чином, динамікою у секторі закритих фондів: -670.20 млн. грн. при загальних -487.33 млн. грн. в усіх ІСІ (після +2 199.45 млн. грн. у 1-му кварталі). У цих фондах громадяни України були найбільшою категорією інвесторів за часткою у ВЧА – майже 90% на кінець 2-го кварталу. Водночас, внаслідок найбільшого порівняно з іншими учасниками цих фондів вилучення капіталу та збільшення вкладень у сектор з боку вітчизняних підприємств, частка фізичних осіб-резидентів тут скоротилася із 32.8% до 26.2%.

У венчурних, а також у відкритих ІСІ громадяни України у 2-му кварталі 2014 року наростили свої вкладення. І якщо у перших приріст уповільнився більш ніж у 10 разів (+1 834.38 млн. грн.), то у відкритих він компенсував кошти, що були вилучені цими інвесторами у 1-му кварталі (+3.72 млн. грн., після -2.10 млн. грн.). Станом на 30.06.2014 у *венчурних* фондах громадяни України становили майже 0.9% за кількістю та 4.6% за ВЧА (після 3.6% у 1-му кварталі).

Значне збільшення ваги у чистих активах *відкритих* фондів на користь громадян відбулося також через виведення з них юридичними особами коштів обсягом 8.47 млн. грн. Врешті, у цьому секторі роздрібні інвестори з України склали 98.6% усіх вкладників та утримували 60.5% ВЧА (після 50.3% у 1-му кварталі).

В усіх ІСІ вага фізичних осіб-резидентів, на відміну від 1-го кварталу, зменшилася – із 6.2% до 5.6%.

Найбільша кількість учасників, зокрема фізичних осіб, була в *інтервальних* ІСІ, де вони становили 99.9% усіх інвесторів, проте у наймасовіших фондах цього типу їхні вкладення у

середньому були мізерними. Тож, частка роздрібних інвесторів-громадян України за ВЧА у цьому секторі складала лише 47.7% (практично без змін за квартал).

Нерезиденти, а саме *інституційні інвестори* у 2-му кварталі змінили свою поведінку щодо інвестування в українські ІСІ та збільшили свої вкладення на 435.39. млн. грн. (після -510.94 млн. грн. у 1-му кварталі), причому у венчурних фондах їхня частка зросла на 501.94 млн. грн., а в інших закритих ІСІ – скоротилася на 67.31 млн. грн. Зрештою, на 30.06.2014 іноземні юридичні особи володіли 15.6% ВЧА усіх ІСІ (після 16.3% у 1-му кварталі), від 0.8% в інтервальних до 16.2% у венчурних. За кількістю учасників ця категорія складала 1.17% у венчурних та 0.07% в усіх ІСІ.

7. Структура активів ІСІ

В умовах різкого підвищення фондових індексів у 2-му кварталі 2014 року, деякі тенденції попередніх місяців у динаміці складу і структури активів ІСІ **за видами інструментів** змінилися. Так, частка **цінних паперів** в активах ІСІ зросла як в цілому, так і для кожного сектору за типами фондів. Зокрема, у секторі відкритих фондів загальна вага фондових інструментів у портфелях зросла із 41.0% до 45.6%, в інтервальних – із 72.8% до 75.6%, у закритих – із 42.8% до 43.1% (рис. 12). При цьому, однак, в абсолютному вимірі обсяг активів у цінних паперах зріс тільки у секторі інтервальних, а також венчурних ІСІ.

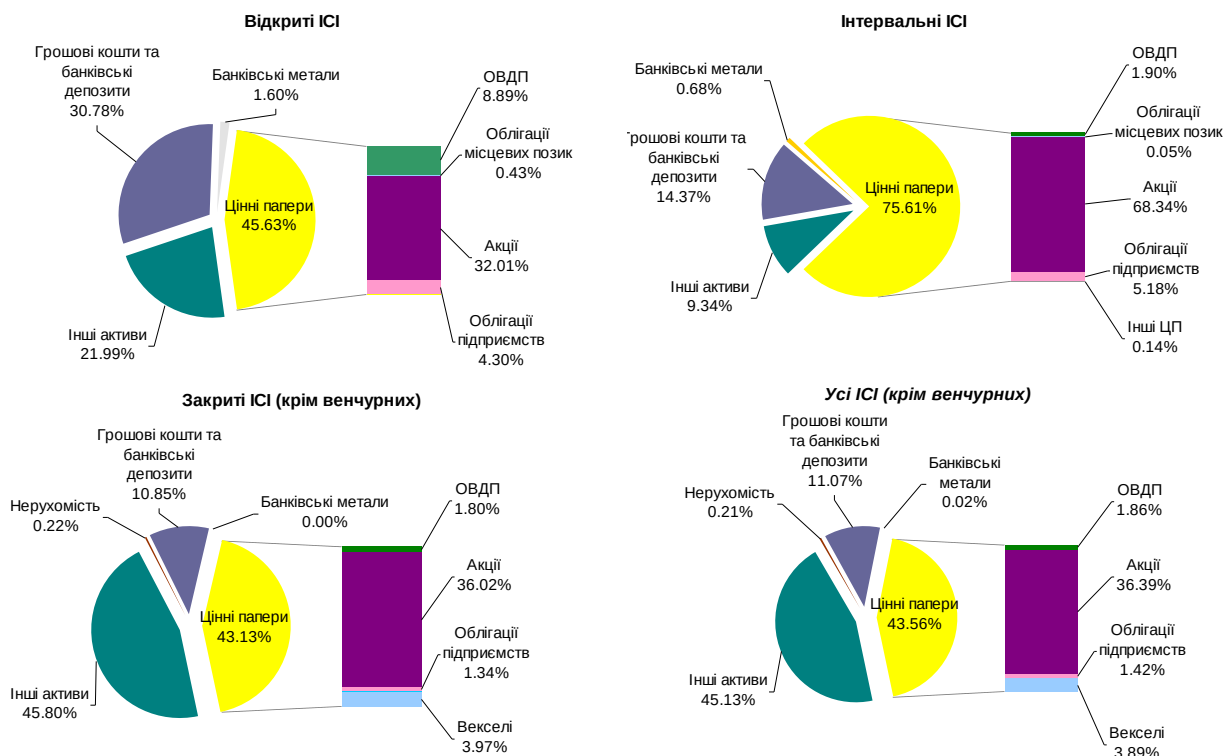

Рис. 12. Структура активів ІСІ, крім венчурних, за типами фондів станом на 30.06.2014 р.

Провідну роль у збільшенні вкладень (або їхньої вартості) у цінних паперах відіграли *акції*, хоча у відкритих та інтервальних фондах також зросла частка активів у державних облігаціях. Проте в активах відкритих ІСІ відбулося деяке зменшення суми вкладень в *ОВДП*. Обсяг та частка активів у *корпоративних облігаціях* у 2-му кварталі зменшилися в усіх секторах ІСІ.

Найбільшого скорочення в активах відкритих та інтервальних ІСІ зазнали **грошові кошти** (готівка та банківські поточні й депозитні рахунки), що відповідно позначилося на їхній вазі у структурі

зведених портфелів фондів відповідних типів. У закритих ІСІ сукупні активи, що утримувалися у грошах, за квартал зросли як в абсолютному вимірі, так і відносно інших складових агрегованого портфеля.

Серед інших головних змін складу і структури активів ІСІ у квітні-червні – значне зменшення сукупних «інших» активів⁴ та їхньої частки у закритих невенчурних фондах.

Ключові зміни структури агрегованих портфелів ІСІ за типами фондів за квартал:

Відкриті фонди

Зростання частки інвестицій у таких інструментах:

- акції – із 25.2% до 32.0%;
- «інші» активи – із 20.1% до 22.0%;
- ОВДП – із 8.5% до 8.9%;

Зменшення:

- грошові кошти та банківські депозити – із 37.3% до 30.8%;
- облігації підприємств – із 6.2% до 4.3%;

Інтервальні фонди

Зростання:

- акції – із 64.3% до 68.3%;
- «інші» активи – із 8.7% до 9.3%;
- ОВДП – із 1.3% до 1.7%;

Зменшення:

- грошові кошти та банківські депозити – із 17.7% до 14.4%;
- облігації підприємств – із 6.6% до 5.2%;

Закриті (крім венчурних) фонди

Зростання:

- акції – із 32.0% до 36.0%;
- грошові кошти та банківські депозити – із 9.1% до 10.9%;

Зменшення:

- «інші активи» – із 47.9% до 45.8%;
- облігації підприємств – із 2.8% до 1.3%;
- векселі – із 5.2% до 4.0%;
- ОВДП – із 2.6% до 1.8%.

У структурі активів **венчурних ІСІ** у 2-му кварталі основні зміни були протилежними до тих, що відбулися у попередні три місяці. Частка цінних паперів зросла символічно – із 28.22% до 28.24% (рис. 13), але у грошовому вимірі збільшення активів у них було значним (+3 771.97 млн. грн.) і поступалося лише традиційно масштабному приросту «інших» активів (+8 601.18 млн. грн.). Вага останніх в агрегованому портфелі венчурних ІСІ, проте, дещо впала, адже відносне зростання цих активів було меншим, ніж, зокрема, сукупних вкладень в *акціях та грошових коштах* (+7.2% проти 18.3% та 24.9% відповідно).

Зросли також активи сектору у векселях (+870.03 млн. грн.), однак також слабкими темпами, що призвело до зниження їхньої ваги у зведених активах.

Серед інших помітних змін – різко скоротилися та практично зникли з портфелів венчурних ІСІ активи в *оцадних сертифікатах* (-659.50 млн. грн., -97.8%).

⁴ До «інших» активів належать дебіторська заборгованість, корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах, а також позики компаніям, у яких ІСІ володіють часткою в капіталі (для венчурних фондів).

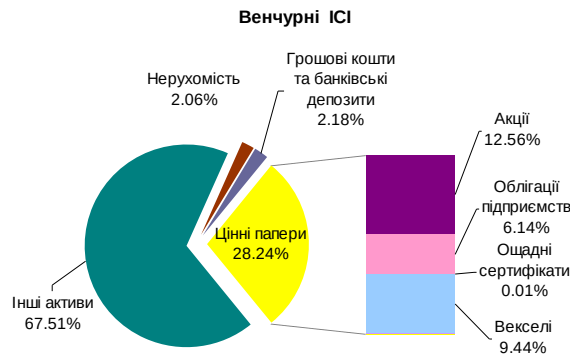

Рис. 13. Структура активів венчурних ІСІ станом на 30.06.2014 р.

Основні зміни у структурі зведеного портфеля **венчурних ІСІ** у 2-му кварталі 2014 року:
Зростання:

- акції – із 11.4% до 12.6%;
- грошові кошти та банківські депозити – із 1.9% до 2.2%;
- ощадні сертифікати – із 0.4% до 0.01%;

Зменшення:

- облігації підприємств – із 6.6% до 6.1%;
- векселі – із 9.7% до 9.4%;
- «інші активи» – із 67.7% до 67.5%;
- нерухомість – із 2.2% до 2.1%.

Сукупні активи усіх фондів у цінних паперах у 2-му кварталі зросли на 3 657.65 млн. грн., тобто більш ніж удвічі швидше, ніж у 1-му (+1 653.18 млн. грн.), і на 30.06.2014 року **портфель цінних паперів усіх ІСІ** становив 57 973.46 млн. грн.

Серед класів цінних паперів найбільшим за сукупною вартістю вкладень у зведеному портфелі **усіх ІСІ** у 2-му кварталі 2014 залишалися **акції**. Зростання активів у цих паперах за три місяці прискорилося майже у 4.5 рази – до 3 974.00 млн. грн., внаслідок чого акцій в ІСІ станом на кінець червня 2014 року було на 27 473.14 млн. грн. Частка цих пайових інструментів в агрегованому портфелі ІСІ зросла із 43.3% до 47.4% (після 42.9% на початку року) (табл. 6).

Таблиця 6.

Портфель цінних паперів ІСІ за типами інструментів, станом на 30.06.2014 р.

Тип ЦП	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, грн.	Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ
Акції	27 473 140 971	47.39%
Векселі	18 309 700 899	31.58%
Облігації підприємств	11 790 757 751	20.34%
Облігації державні внутрішні	209 541 986	0.36%
Деривативи	96 694 806	0.17%
Заставні	77 130 615	0.13%
Ощадні сертифікати	15 000 000	0.03%
Казначейські зобов'язання	1 037 200	0.002%
Облігації місцевих позик	455 345	0.0008%
Всього	57 973 459 572	100.00%

Сукупна вартість інвестицій у **векселях** зросла за 2-й квартал (+737.10 млн. грн.) – за рахунок венчурних ІСІ, до 18 309.70 млн. грн., надолуживши скорочення у січні-березні (-608.01 млн. грн.). На тлі динаміки акцій, вага векселів знову зменшилася – із 32.4% до 31.6%.

Серед інших найбільших за обсягом вкладень категорій цінних паперів, відчутні зміни торкнулися також інших боргових паперів – *облігацій підприємств* (-217.65 млн. грн., після +842.59 млн. грн. у 1-му кварталі), *ОВДП* (-111.64 млн. грн., після +172.57 млн. грн. у 1-му кварталі) та *ощадних сертифікатів* (-689.76 млн. грн. після +341.64 млн. грн.) – разом зменшення на понад 1 млрд. грн. Також різко зросли вкладення у казначейські зобов'язання (майже у 30 разів), однак лише до 1.04 млн. грн.

Врешті, частка корпоративних *облігацій* у зведеному портфелі цінних паперів ІСІ скоротилася із 22.1% до 20.3% (21.2% на початку року), але вони зі значним «відривом» зберегли за собою третє за популярністю місце із сукупною вартістю 11 790.76 млн. грн.

Зведений портфель *відкритих, інтервальних та закритих (крім венчурних) ІСІ* у 2-му кварталі зазнав скорочення (-114.32 млн. грн., після +4.24 млн. грн. у 1-му кварталі). Зменшилися сукупні вкладення фондів в усіх видах цінних паперів, крім *акцій* (+292.43 млн. грн., після +68.26 млн. грн.), яких тут загалом було на 3 633.11 млн. грн. (83.5%, після 74.9% у 1-му кварталі) (табл. 7).

Таблиця 7.

Портфель цінних паперів ІСІ, крім венчурних, за типами інструментів, станом на 30.06.2014 р.

Тип ЦП	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, грн.	Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ
Акції	3 633 112 609	83.54%
Векселі	388 479 596	8.93%
ОВДП	185 463 151	4.26%
Облігації підприємств	141 263 185	3.25%
Облігації місцевих позик	455 345	0.01%
Всього	4 348 773 885	100.00%

Як і на початку року, найбільше скоротилися активи в *облігаціях підприємств* – на 152.85 млн. грн. (після -228.90 млн. грн. у 1-му кварталі). Їхня частка у портфелі фінансових інструментів невенчурних ІСІ впала за квартал із 6.6% до 3.3%, опустивши ці інструменти на 4-й щабель. Третіми, як наслідок, були ОВДП, яких у квітні-червні стало менше на 90 млн. грн. (4.3%), після +144.23 млн. грн. у 1-му кварталі (6.2%)

Другу ж позицію за обсягом вкладень, що складав 388.48 млн. грн., утримували *векселі*, хоча активи у них і зменшилися на 132.93 млн. грн. (після +26.25 млн. грн.), а частка дедалі скорочувалася – із 11.7% до 8.9%.

У *диверсифікованих ІСІ* рушієм зростання у 2-му кварталі були традиційні лідери – *акції*, у які станом на 30.06.2014 року було вкладено 1 123.39 млн. грн. (+457.74 млн. грн.), або 85.2% портфеля цінних паперів цих фондів (після 77.7% у 1-му кварталі) (табл. 8).

Таблиця 8.

Портфель цінних паперів диверсифікованих ІСІ, за типами інструментів, станом на 30.06.2014 р.

Тип ЦП	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, грн.	Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ
Акції	1 123 389 926	85.16%
Векселі	167 094 054	12.67%
Облігації підприємств	17 420 731	1.32%
ОВДП	10 797 109	0.82%
Облігації місцевих позик	430 160	0.03%
Всього	1 319 131 980	100.00%

8. Доходність ІСІ

В умовах продовження ейфорії на фондовому ринку у 2-му кварталі 2014 року, що відображалася у різкому підвищенні індексів, вартість активів інститутів спільного інвестування, а з нею також і їхня доходність зростала, хоч і загалом значно меншими темпами (фондів, у яких

принаймні 80% вкладено в акції, серед відкритих, інтервальних та закритих диверсифікованих ІСІ було лише 6) (рис. 14).

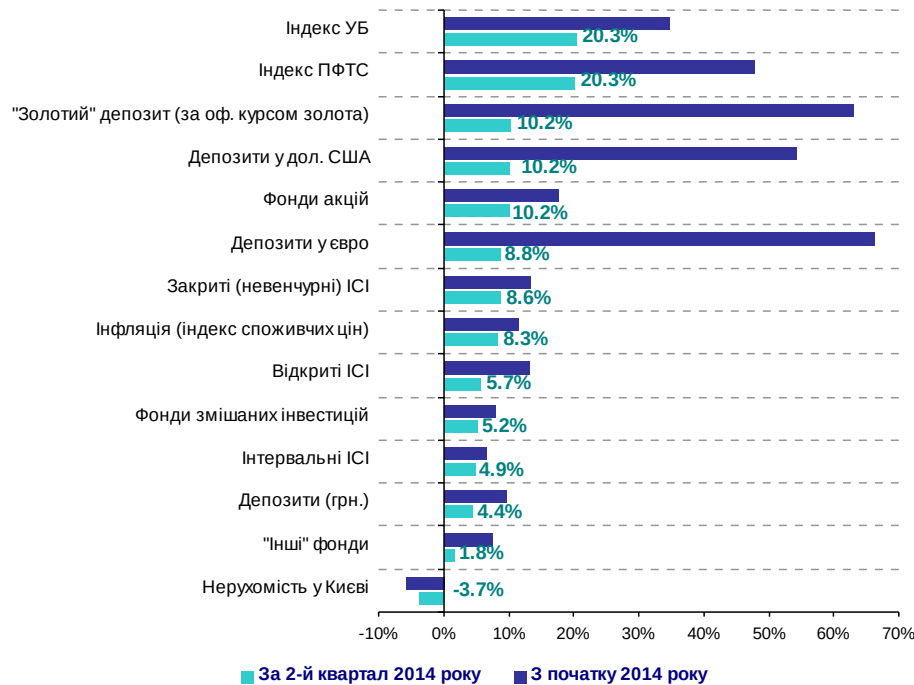

Рис. 14. Середня доходність ІСІ, депозитів, індексів акцій та рівень інфляції у 2 кв. 2014 р.⁵

Найвищу середню доходність за квартал серед невенчурних ІСІ мали *закриті фонди* – +8.6%, що було майже на рівні з *депозитами у євро* (+8.8%) та компенсувало інфляцію (8.3%). Продовження зростання курсів іноземних валют, а також золота сприяло підвищенню доходності валютних та «золотих» депозитів, що також випереджали за цим показником більшість ІСІ у цей період⁶.

Відкриті та *інтервальні ІСІ* принесли у середньому +5.7% та +4.9% відповідно. Таким чином, обидва сектори цього разу випередили за квартальною доходністю *депозити у гривні* (+4.4%).

Діапазон доходності окремих фондів у межах секторів за типами ІСІ у квітні-червні 2014 року розширився і, переважно, змістився угору (крім відкритих ІСІ). У кожному секторі фонди із позитивними показниками залишалися у більшості.

Відкриті ІСІ принесли від -4.7% до +20.0% (після -3.0% до +22.4% у 1-му кварталі). Загалом, *примножили інвестиції вкладників 22 відкритих фондів із 31-го* (після 25-х із 31-го), серед яких 8 – на рівні або понад доходність доларових та «золотих» депозитів, 12 – депозитів у євро, 14 – у гривні (як і у 1-му кварталі).

Інтервальні ІСІ принесли дохід у межах від -15.3% до +71.2% (після -8.6% до +11.1%). *Зростання вартості інвестицій забезпечили 15 із 28-ми інтервальних фондів року* (після 17 із 28-ми), 4 із них – на рівні або понад доходність доларових та «золотих» депозитів, 6 – депозитів у євро, 10 – у гривні.

⁵ Доходність ІСІ розрахована за даними звітності за 2-й квартал щодо 31-го відкритого, 28-ми інтервальних, 96-ти закритих ІСІ та за 1-й квартал 2014 року щодо 31-го відкритого, 28-ми інтервальних, 110-х закритих ІСІ – див. Ренкінг доходності [відкритих](#), [інтервальних](#), [закритих](#) фондів. Інфляція наведена за даними Держкомстату (Індекси споживчих цін на товари та послуги у 2012 році (до попереднього місяця)). Доходність нерухомості розрахована як середня за даними щодо вартості нерухомості у Києві порталів: <http://www.domik.net>, <http://100realty.ua>, <http://realt.ua>.

⁶ Для адекватного порівняння доходності необхідно враховувати ліквідність ІСІ, зокрема, відкритого типу, що дозволяють виходити з інвестицій у будь-який робочий день без втрати доходності, на відміну від банківських вкладів, які, переважно, передбачають перерахунок відсоткового доходу при достроковому поверненні коштів за ставкою вкладів на поточних рахунках (у середньому 2.6% річних). Водночас, розрахована доходність ІСІ не враховує можливі комісії та інші витрати при вході/виході з фондів, а також оподаткування інвестиційного прибутку.

Закриті ІСІ мали за 2-й квартал від -51.8% до +299.6% (після -23.3% до +92.9% у 1-му). *Примножили кошти учасників 50 із 96-ти закритих фондів* (після 51 із 110-ти), 21 із них – на рівні або понад доходність доларових та «золотих» депозитів, 25 – депозитів у євро, 31 – у гривні.

З початку 2014 року закриті невенчурні ІСІ мали середні +13.3%, відкриті – +13.2%, інтервальні – +6.6%.

Вартість житлової нерухомості у Києві продовжувала знижуватися, а її середня доходність – падати (-3.7% у 2-му кварталі, -5.8% з початку року).

Серед класів **диверсифікованих ІСІ з публічною емісією** (відповідно до структури їхніх активів у 2-му кварталі 2014 року)⁷ найдоходнішими були *фонди акцій*, які підвищили доходність порівняно з 1-м кварталом (+6.8%) та у середньому забезпечили ті ж +10.2%, що й найвигідніші у цей період валютні депозити (рис. 14). Показники окремих фондів були в межах від -0.03% до +19.96%. Це 2 відкритих та 4 інтервальних ІСІ, які відповідали критеріям класу фондів акцій як на кінець 2-го кварталу, так і станом на його початок.

Фонди змішаних інвестицій (25 відкритих, 16 інтервальних та 4 закритих ІСІ), також були доходнішими за вклади у гривні у 2-му кварталі (+5.2%, після +2.7% у 1-му). Діапазон доходності у цьому класі був у межах від -15.3% до 71.2%.

«Інші» фонди, тобто 3 відкритих та 5 інтервальних ІСІ, що у 2-му кварталі 2014 року не відповідали критеріям фондів спеціалізованих класів, у цей час примножили інвестиції своїх вкладників у середньому на 1.8% (у 1-му кварталі такі ІСІ принесли +5.7%). Доходність цих фондів була у межах від -8.6% до +25.0%.

Фондів облігацій та фондів грошового ринку, за встановленими критеріями, у 2-му кварталі 2014 року не було.

9. Резюме

Посилення волатильності на фондовому ринку на тлі зростання політичних та економічних ризиків і очікувань в Україні у 2-му кварталі 2014 року призвело до злету фондових індексів та забезпечило інститутам спільного інвестування певні позитивні результати.

Зокрема, активізувалися не лише внутрішні, а й зовнішні інвестори в ІСІ, однак відкриті фонди продовжували втрачати капітал, а деякі з них – виходити з ринку. Аналогічні кроки зі згортання бізнесу чинили й деякі компанії з управління активами щодо низки закритих фондів, хоча у секторі венчурних ІСІ традиційно спостерігалось нарощення активів.

Основні тренди українського ринку ІСІ, що проявилися з початку року, у квітні-червні підтвердилися. Так, кількість КУА та фондів продовжувала зменшуватися, причому цього разу й у серед наймасовіших пайових венчурних ІСІ. Вони, проте, як і раніше, були двигунами зростання активів в управлінні, у тому числі за рахунок інвесторів-нерезидентів. Однак головними вкладниками венчурних та інших закритих фондів у 2-му кварталі незмінно були вітчизняні юридичні особи. У відкритих ІСІ відтік дещо пригальмували громадяни України, які навіть збільшили свою присутність і вкладення у ці фонди. Врешті, на кінець 2-го кварталу 2014 року частка вітчизняних інвесторів у коштах ІСІ перевищила 84%, а у відкритих фондах понад 60% належало українським роздрібним вкладникам. При цьому, якщо у венчурних фондах практично усі інвестори (98%) – підприємства, то у відкритих – громадяни.

Загальний квартальний відтік капіталу з відкритих ІСІ у квітні-червні послабився, а у річному вимірі – стабілізувався. Проте цей сектор очікує, принаймні у короткостроковій перспективі, зменшення кількості фондів та, відповідно, певний подальший відтік капіталу.

Доходність ІСІ за квартал у середньому зросла, що було зумовлено, перш за все, підвищенням курсів цінних паперів в умовах сплеску на фондовому ринку, а також значною часткою

⁷ Див. [Методику ренкінгування компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування \(пайових та корпоративних інвестиційних фондів\) за результатами їхньої діяльності](#).

активів більшості фондів в активах з фіксованою доходністю, зокрема у депозитах банків. Винятком у висхідній динаміці доходності був сектор відкритих ІСІ, де середній приріст вартості сертифікатів дещо зменшився. Проте усе ж близько третини цих фондів змогли успішно конкурувати із депозитами та наблизилися за показниками доходності до індексів акцій, які були значно перевершені окремими інтервальними та закритими ІСІ у цей період.

Загалом, у 2-му кварталі 2014 року фонди акцій були лідерами за середнім приростом вартості вкладень, які вони забезпечили своїм інвесторам, не лише серед ІСІ за спеціалізованими класами активів, а й з-поміж широкого спектру напрямків інвестування, у тому числі банківських депозитів.

Додаткова інформація про ІСІ на сайті УАІБ:

- Довідник ІСІ: [Фонди в управлінні](#)
- [Ринок у цифрах](#)
- [Динаміка фондів](#) (з публічним розміщенням)
- Аналітика та статистика публічних інвестиційних фондів: [Щотижнева](#) / [Щомісячна](#)
- Ренкінги: [ІСІ - за типами фондів](#) / [ІСІ - за класами фондів](#)